

«Η διεθνής κρίση, η κρίση στην
ευρωζώνη και το ελληνικό
χρηματοπιστωτικό σύστημα»

*Συλλογικός τόμος της ΕΕΤ υπό την
επιμέλεια των Γκ. Χαρδούβελη και Χρ.
Γκόρτσου*

Ιούλιος 2011

Ενότητα Ζ: Ρυθμιστική παρέμβαση και εποπτεία στο χρηματοπιστωτικό σύστημα

Α. Γενικές τάσεις:

- Η διεθνής χρηματοπιστωτική κρίση ανέδειξε κενά στο εποπτικό και ρυθμιστικό πλαίσιο του χρηματοπιστωτικού συστήματος διεθνώς
- Αναδείχθηκε έντονα η ασυμμετρία μεταξύ της μικρο-προληπτικής εποπτείας και της ρυθμιστικής παρέμβασης στο «τυπικό» τραπεζικό σύστημα και στον τομέα του “shadow banking”
- Παντελής η απουσία μηχανισμών «μακρο-προληπτικών» πολιτικών για την αντιμετώπιση του συστημικού κινδύνου
- Σε διεθνές επίπεδο υπήρχαν θεσμοί συνεργασίας, αλλά η εφαρμογή των κανόνων που υιοθετούντο ήταν στην απόλυτη διακριτική ευχέρεια των κρατών (καθότι συνιστούν “soft law”)
- Σε ευρωπαϊκό επίπεδο εντοπίστηκε κυρίως η ανάγκη ενίσχυσης της συνεργασίας των εποπτικών αρχών σε υπερεθνικό επίπεδο (έκθεση de Larosiere)

Ενότητα Ζ: Ρυθμιστική παρέμβαση και εποπτεία στο χρηματοπιστωτικό σύστημα

Α. Γενικές τάσεις (συνέχεια)

- Επισημάνθηκε η ανάγκη ενίσχυσης των μηχανισμών διασυννοριακής συνεργασίας σε ζητήματα διαχείρισης κρίσεων, κυρίως σε σχέση με τις «συστημικά σημαντικές τράπεζες»
- Αναδείχθηκε η σημασία της αποτελεσματικής λειτουργίας των συστημάτων εγγύησης καταθέσεων
- Τέθηκε σε αμφισβήτηση η επάρκεια των διευθετήσεων αναφορικά με τη θεσμική οργάνωση της εποπτείας του χρηματοπιστωτικού συστήματος

Ενότητα Ζ: Ρυθμιστική παρέμβαση και εποπτεία στο χρηματοπιστωτικό σύστημα

Β. Συνέπειες:

1. Ενισχύθηκε σημαντικά η διεθνής συνεργασία στο πλαίσιο:

- του G-20 (πολιτικό επίπεδο),
- του Financial Stability Board (συντονιστικό επίπεδο)
- των διεθνών fora που παράγουν κανόνες διεθνούς χρηματοπιστωτικού δικαίου (π.χ., Επιτροπή της Βασιλείας)
- του Δ.Ν.Τ. (επίπεδο εφαρμογής των κανόνων)

2. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο:

- καθιερώθηκε το Ευρωπαϊκό Σύστημα Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας με τη δημιουργία νέων πανευρωπαϊκών θεσμών: τρεις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές (στο πεδίο της μικρο-προληπτικής εποπτείας) και Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (στο πεδίο της μακρο-προληπτικής επίβλεψης)
- αναλήφθηκαν πρωτοβουλίες για εκτενή αναδιαμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου με τροποποίηση του ισχύοντος ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού δικαίου (τραπεζικό δίκαιο, δίκαιο κεφαλαιαγοράς, δίκαιο προστασίας καταναλωτή)

Ενότητα Ζ: Ρυθμιστική παρέμβαση και εποπτεία στο χρηματοπιστωτικό σύστημα

Στη μελέτη θίγονται *ορισμένες* (μόνον) από τις πτυχές του διαλόγου αναφορικά με την αναπροσαρμογή του καθεστώτος που διέπει τη ρυθμιστική παρέμβαση και εποπτεία στο χρηματοπιστωτικό σύστημα – ενδεικτικές των τάσεων:

- το ζήτημα του κόστους κεφαλαίου των πιστωτικών ιδρυμάτων (**Θωμαδάκης – Λοϊζος**)
- το ζήτημα της θεσμικής οργάνωσης της χρηματοπιστωτικής εποπτείας στην Ελλάδα (**Σταϊκούρας**)
- η ρυθμιστική παρέμβαση στις αγορές κεφαλαίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση ως συνέπεια της κρίσης (**Λιβαδά – Βασίλα**)
- τα εργαλεία και οι τεχνικές παρακολούθησης του συστημικού κινδύνου και της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας (**Λεκκός – Κουτελιδάκης – Στάγγελ**)
- οι νέοι κανόνες της Επιτροπής της Βασιλείας («Βασιλεία III») αναφορικά με την ενίσχυση της ρυθμιστικής παρέμβασης στο τραπεζικό σύστημα (**Γκόρτσος**)

Ενότητα Ζ: Ρυθμιστική παρέμβαση και εποπτεία στο χρηματοπιστωτικό σύστημα

The term “financial macro-prudential policies” (of which macroprudential regulations are a part) refers to the set of policies (mainly of a prudential nature) adopted and implemented to limit the financial system's exposure to the "systemic risk", ensuing from factors that do not concern individual financial service providers or individual markets and structures of the financial system, but are more general in character. A “systemic risk” is the risk of a malfunction in the supply of financial services (and/or failure to supply), due to the weakening of a sector or of the entire financial system, potentially leading to serious negative consequences in the real sector of the economy

Total Capital Requirements to be imposed on banks according to the regulatory framework of Basel Committee after the transitional periods (*)

(percentages in relation to the total risk-weighted assets and the off-balance sheet)

	Common Equity	Tier 1 Capital	Total Capital Requirements
1. Minimum Capital Requirements (from 1.I.2015)	4,5% (from 2%)	6,0% (from 4%)	8,0% (unchanged)
2. Capital Conservation Buffer (from 1.I.2019)	2,5% (new)		
3. Sum 1 and 2 (from 1.I.2019)	7,0%	8,5%	10,5%
4. Countercyclical Capital Buffer (from 1.I.2019)	0-2,5% (new)		

(*) An additional capital requirement of 2% may be introduced for systemically important banks